

Noslēgusies LVAF finansētā projekta „Biotopa „Parkveida pļavas un ganības 6530*” aizsardzības plānā paredzēto apsaimniekošanas pasākumu īstenošana dabas liegumos „Lubāna mitrājs”, „Sitas un Pededzes paliene” un „Mugurves pļavas”” īstenošana

ES nozīmes īpaši aizsargājamais biotops *Parkveida pļavas un ganības 6530** ir unikāls veģētācijas komplekss, kuru veido skrajmeži, izklaidus koki vai koku un krūmu grupas mozaikā ar atklātu zālāju laucēm. Mūsdienās vairums parkveida pļavu un ganību ir daļēji vai pilnībā apmežojušās, tādēļ lauces maz sastopamas. Šis biotops Latvijā sastopams ļoti reti, pārsvarā upju ielejās. Pašlaik zināmās ES nozīmes biotopa *Parkveida pļavas un ganības 6530** platības aizņem tikai 0,02 % (1074 – 1400 ha) no Latvijas teritorijas – tādējādi tas ir viens no retākajiem īpaši aizsargājamiem biotopiem valstī.

*Aizaugoša parkveida pļava dabas liegumā
„Lubāna mitrājs” (Foto: U. Valainis)*

*Apsaimniekota parkveida pļava dabas liegumā
„Mugurves pļavas” (Foto: U. Valainis)*

Vienas no lielākajām līdz šim zināmajām biotopa platībām Latvijā sastopamas tieši dabas liegumos „Lubāna mitrājs”, „Sitas un Pededzes paliene” un „Mugurves pļavas”, tādēļ LVAF projekta ietvaros minētajos dabas liegumos tika īstenoti biotopa *Parkveida pļavas un ganības 6530** aizsardzības plānā paredzētie apsaimniekošanas pasākumi. Projekta ietvaros tika apsekota 5850 ha liela teritorija, uzkartējot biotopa *Parkveida pļavas un ganības 6530** platības, kas aizņem 606,75 ha lielu platību jeb ~ 45 % no Latvijā līdz šim zināmajām šī biotopa platībām. Īstenojot detālu biotopa atjaunošanas plānošanu projekta laikā uzkartēti 12 721 parkveida koki, no kuriem 299 ir sasnieguši valsts nozīmes dižkoku izmērus. Kartēšanas laikā iegūti jauni izplatības dati arī par 49 īpaši aizsargājamām un retām sugām, kuru pastāvēšana saistīta ar veciem platlapjiem. Pastiprināta uzmanība kartēšanas ietvaros tika pievērsta lapkoku praulgrauzim *Osmoderma barnabita* un košajai zeltporei *Hapalopilus croceus*, kuru populāciju pastāvēšana Latvijā ir atkarīga tieši no šī biotopa saglabāšanas.

*Lapkoku praulgrauzis *Osmoderma barnabita*
(Foto: U. Valainis)*

*Košā zeltpore *Hapalopilus croceus*
(Foto: R. Moisejevs)*

Ņemot vērā projekta ietvaros veikto pētījumu laikā iegūtos rezultātus, izstrādātas rekomendācijas dabas aizsardzības plānu aktualizācijai biotopu 6530*/9070 griezumā dabas liegumiem „Mugurves pļavas” un „Sitas un Pededzes paliene”, kā arī dabas aizsardzības plāna izstrādei dabas liegumam „Lubāna mitrājs”. Izstrādātās rekomendācijas pieejamas Dabas aizsardzības pārvaldes mājaslapā (https://www.daba.gov.lv/public/lat/dati/1/petijumu_materiali/#sugas). Projekta ietvaros nodrošināta arī biotopa apsaimniekošanas pasākumu īstenošana 12 ha apjomā dabas liegumā "Sitas un Pededzes paliene", kā arī 9 ha apjomā dabas liegumā "Mugurves pļavas".

Būtiska nozīme projektā tika pievērsta arī sabiedrības informēšanas pasākumiem par biotopā sastopamajām unikālajām dabas vērtībām un to aizsardzības nodrošināšanu. Īstenoto apsaimniekošanas pasākumu laikā nodrošinātas individuālas konsultācijas zemes īpašniekiem. 2019. gada 4. oktobrī projekta ietvaros sadarbībā ar Dabas aizsardzības pārvaldi organizēts izglītojoši praktiskais seminārs, kurā tika aicināti piedalīties zemes īpašnieki, pašvaldību pārstāvji, dabas aizsardzības eksperti, DAP speciālisti u.c. interesenti. Semināru ietvaros tika diskutēts par biotopa *Parkveida pļavas un ganības 6530** dabas vērtībām un to ilgtspējīgu apsaimniekošanu, kā arī apsaimniekošanas nodrošināšanas juridiskajiem un finansiālajiem aspektiem.

Papildus informācija:

**Daugavpils Universitātes
Dabas izpētes un vides izglītības centrs**
Projekta vadītājs
Dr. biol. Uldis Valainis
tālr.: 26113065
e-pasts: uldis.valainis@biology.lv

